

<http://physicsweb.org/article/news/10/2/4>

2006/02/07

یک گروه نظریه‌پرداز ادعا می‌کنند انرژی‌ی تاریک وجود ندارد

بیشتر، کیهان‌شناس‌ها معتقد‌اند انرژی‌ی تاریک در جهان غالب است. انرژی‌ی تاریک شکل، اسرارآمیزی از انرژی است که می‌تواند انبساط، فرازینده‌ی جهان را توضیح دهد. اما یک گروه فیزیک‌نظری‌پیشه یک مدل، جدید، گرانش را بررسی کرده‌اند، که به ادعا پیشان می‌تواند بدون نیاز به انرژی‌ی تاریک شتاب‌گرفتن، انبساط، جهان را توضیح دهد. مدل آن‌ها بر اساس دگرگونش، رفتار گرانش در فاصله‌ها ی کیهان‌شناختی‌ی فرازیرگ است [1].

شتاب، جهان ناشی از چیزی است که برهمنکش، گرانشی پیش‌راننده است ته ریاینده. تصور می‌شود این به‌اصطلاح انرژی‌ی تاریک دو سه‌وم، جهان را تشکیل می‌دهد، اما هموزن‌نمی‌دانند جنس آن چیست. از جمله‌ی نامزدها ی انرژی‌ی تاریک ثابت، کیهان‌شناختی است (که اولین بار آین‌شُنین [2] وارد شد) و چیزی به اسم کوینتیسان. اما این گونه توضیحات سرشار از مشکلات، پدیده‌شناختی و نظری‌اند و دانش‌پیشه‌ها دوست دارند جای‌گزینی برای انرژی‌ی تاریک بیابند که شتاب، جهان را توضیح دهد.

الگا‌منا [3] و خُسه سانتیاگو [4] از فرمی‌لَب [5]، و یُخُن ولر [6] از یونیورسیتی کالج لندن [7] نشان داده‌اند شتاب، جهان را بدون نیاز به انرژی‌ی تاریک هم می‌شود توضیح داد. برای این کار قانون‌ها ی گرانش را دگرگون کرده‌اند. این دگرگونش در فاصله‌ها ی کم عملًا چیزی را عوض نمی‌کند و فقط در فاصله‌ها ی قابل مقایسه با اندازه‌ی فعلی‌ی جهان، مشاهده‌پذیر است که تغییر، محسوس‌ی رخ می‌دهد. فقط در همین فاصله‌ها هم هست که آثار، شتاب قابل مشاهده‌اند. در این فاصله‌ها خمس، جهان چنان کوچک است که جهان تخت می‌نماید.

حل معادلات توصیف‌کننده ی تحول جهان در این مدل دشوار است، اما منا و هم‌کاران ش توانستند با استفاده از روش‌ها ی تحلیلی ی نظریه‌ی جواب تقریبی ی این معادلات را به دست آورند. این پژوهش‌گران توانستند با استفاده از این رهیافت پیش‌بینی‌ها ی نظری ی آهنگ انبساط جهان را با آهنگ‌های انبساط ی که از تجربه به دست آمده (با استفاده از داده‌ها ی حاصل از آبرنواخترها ی نوع Ia) مقایسه کنند. سانتیاگو می‌گوید: «سازگاری فوق العاده خوب است.» اما این مدل هم هنوز به ماده ی تاریک نیاز دارد. تصور می‌شود (حتا در این مدل) ماده ی تاریک 25% جهان را تشکیل می‌دهد.

خوبی‌خانه نظریه ی نسبیت‌عام آین‌شتین هم سالم می‌ماند. سانتیاگو می‌افزاید: «همه ی آزمون‌ها ی موفق نظریه ی آین‌شتین تا کنون هم چنان معتبر‌اند، چون این آزمون‌ها در فاصله‌ها ی کوچک‌تر انجام شده‌اند.»

- [1] Physical Review Letters **96** 041103
- [2] Einstein
- [3] Olga Mena
- [4] José Santiago
- [5] Fermilab
- [6] Jochen Weller
- [7] University College London